

Ocena hydromorfologiczna rzek

2014-11-25

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, kraje Unii Europejskiej są zobowiązane ocenić stopień antropopresji wód powierzchniowych, a następnie w razie potrzeby podjąć działania w celu przywrócenia co najmniej dobrego stanu ekologicznego wód do 2015 r. Do oceny stanu ekologicznego wód służą wybrane wodne organizmy roślinne i zwierzęce, których występowanie jest silnie determinowane przez stan hydromorfologiczny cieków. Przekształcenia morfologii cieków, wpływają na występowanie oraz zróżnicowanie jakościowe i ilościowe organizmów wskaźnikowych. Negatywne oddziaływania na organizmy wodne, są bezpośrednio związane ze zmniejszeniem różnorodności mikrosiedlisk, stanowiących ich nisze ekologiczne.

Pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi wzięli udział w warsztatach z zakresu hydromorfologicznej oceny wód płynących wg metody River Habitat Survey (RHS), który odbył się w dniach 19-21 listopada 2014 r. w Spale. Kurs prowadzili prof. dr hab. inż. Krzysztof Szoszkiewicz, dr inż. Szymon Jusik i mgr inż. Daniel Gebler z Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Metodę River Habitat Survey, opracowaną w Wielkiej Brytanii w latach 90 XX wieku, wykorzystuje się w Polsce od 1997 r. Obecnie jej wdrażaniem i rozwijaniem zajmuje się głównie Katedra Ekologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, która organizuje coroczne [kursy](#) i [warsztaty](#). Uczestnicy kursów, po pozytywnym zdaniu egzaminu, otrzymują akredytację „RHS – Competent Surveyor Poland”, poświadczoną przez Environment Agency w Wielkiej Brytanii.

Metodę RHS można stosować, nie tylko jako element wspierający oceny stanu ekologicznego rzek, ale także przy planowaniu i realizacji prac renowacyjnych rzek i ocenie ciągłości rzecznych korytarzy ekologicznych. Jest to również metoda zalecana do monitoringu siedliska przyrodniczego typu 3260 - Nizinne i podgórskie rzeki, ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculus fluitans*.

Z uwagi na charakter zadań powierzonych regionalnym dyrekcjom ochrony środowiska, uzyskana wiedza i umiejętności oceny hydromorfologii rzek, znajdują zastosowanie przede wszystkim w postępowaniach oddziaływania inwestycji na środowisko i obszary Natura 2000, prowadzeniu postępowań z zakresu wykonywania na obszarach form ochrony przyrody prac utrzymaniowych rzek, sporządzaniu i wykonywaniu planów ochrony i planów zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000 obejmujących doliny rzeczne oraz podejmowaniu innych działań np. związanych z czynną ochroną przyrody.

Szkolenie dla pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi obejmowało wykłady, warsztaty terenowe, ćwiczenia z wypełniania formularza RHS oraz metodologię obliczania wskaźników naturalności i przekształcenia siedliska. Mimo sychły okresu wegetacyjnego, szkolenie było możliwe, dzięki sprzyjającej aurze i właściwemu stanowi wód.

Kurs szkoleniowy został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Źródło, fot.: RDOŚ w Łodzi